

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ผ่านเวทีเดินตายมา

ก่อนจึงหัน

พระที่ไม่ฉันอยู่ข้างในเยอะนะ ท่านไม่ฉันท่านไม่ออกมาเยอะ ท่านภาวนาท่าน การผ่อนอาหารนี้ดีทางสติ การภาวนาต้องสติเป็นสำคัญ สติขาดมากน้อยนั้นละภวานา ความเพียรขาด สติเป็นพื้นฐานตั้งแต่ต้นจนถึงมหาสติมหาปัญญา เพราะฉะนั้นผู้ที่ตั้ง ความเพียรจึงต้องตั้งลงที่สติ สติจะดีหรือไม่ดีขนาดไหนยังขึ้นอยู่กับอาหารอีก ถ้า อาหารน้อยสติดี นักภาวนาให้จำเอานะ

เราผ่านมาหมดเรื่องเหล่านี้ ทดสอบทดลองตัวเอง ถ้าฉันแบบอิมหันาสารายู เท่านั้นแหละ เหมือนหมูขึ้นเขียง ชี้เกียดชี้คร้าน ตั้งสติไม่อยู่ ตัดลงๆ ตัดอาหารลง ผ่อนลง สติค่อยดีๆ ยิ่งเวลาเราหยุดไม่ฉันเลยนี้สติแนว ความเพียรที่จะถึงความพ้น ทุกข์หนีสติไปไม่ได้ ไม่พ้นสติ สติเป็นของสำคัญ ท่านจึงบอกว่า สติ สัพพตถ ปตฺติยา สติจำต้องปรารถนาในที่ทั้งปวง ไม่เว้นนะ ที่ทั้งปวง สติเป็นสำคัญมาก ใครสติดี คนนั้น ละภวานาจะก้าวหน้าๆ สตินี้อยู่กับปัจจัยเครื่องอาศัย ถ้ามากไปสติค่อยขาดค่อยลด ถ้า อิมหมีพืหมาใช้ไม่ได้เลย ขึ้นเขียงเหมือนหมู

ที่ได้มาสอนเหล่านี้เราทดลองมาหมดนะไม่ใช่ธรรมดา แบบแผนตำรับตำราท่าน ก็มีไม่ทราบว่าจะหยิบอะไรมาให้พอเหมาะพอดี ต้องเอาจริตินิสัยของเจ้าของจับเข้าไป อันไหนที่ถูกต้องกับจริตินิสัยตรงไหน ได้ผลดี จับออกมาๆ จากธรรมทั้งหลาย ค่อยยื่นเข้ามา

นักภาวนาต้องมีอดๆ อดยากๆ เข้มๆ จะให้อิมหันาสารายูไม่เป็นท่า มีอดๆ อดยากๆ เข้มๆ พอเป็นไป นั้นละสติดีๆ สำหรับนักภาวนาเราก็ชี้แจงให้ทราบเหตุผล เพราะนี้ได้ดำเนินมาแล้วแทบเป็นแทบตายกว่าจะได้มาสอนหมู่เพื่อน ครูอาจารย์ท่าน สอนเรียกว่าเอาไม้ทั้งท่อนมา ให้เราไปจาระโนไปเลื่อยแยกแยะออกไปเอง เอาไป ปฏิบัติ ได้ผลดียังไงๆ ก็เน้นหนักทางนั้นให้มาก เอาละให้พร

หลังจึงหัน

(ถวายหลวงตาแสนหนึ่งเจ้าคะ สร้างเจดีย์) ถวายมาก็เอาเลยละ เรามันคน ขอทาน ตั้งแต่บวชมาไปขอทานเขา เศรษฐีก็ไปขอทานถ้าลงได้บวชแล้ว ปิณฑยาโลป โภชน์ นิสฺสหาย ปพฺพชฺชา ตตฺถ เต ยาวชีวิ อุตฺสาโห กรณียะ บรรพชาอุปสมบทแล้ว ให้เธอทั้งหลายบิณฑบาตด้วยกำลังปลีแข้งของตน ซึ่งเป็นของที่บริสุทธิ์เต็มที่แล้ว และ

จงอุตส่าห์พยายามทำอย่างนั้นตลอดชีวิตเถิด เป็นเศรษฐีก็ตามเวลามาบวชแล้วก็ต้องไปบิณฑบาตเหมือนกันหมด

พระราชโอรสหรืออะไรที่ท่านเขียนไว้ในตำรา คือพระราชโอรสนั้นเป็นลูกเศรษฐีออกไปบวช พ่อแม่ขอร้องห้ามปรามอย่างไรไม่ฟัง ว่าสมบัติเงินทองข้าวของเรามีมากต่อมาก กินถึงวันตายก็ไม่หมด เราไม่ได้มาหาสมบัติเงินทองยิ่งกว่าบุญกว่ากุศลกว่าอรรถกว่าธรรม สมบัติเงินทองไม่ใช่บุญไม่ใช่กุศล บุญกุศลเกิดจากการปฏิบัติธรรมต่างหาก นั่นนะถึงเวลาจะไป เราจะไปหาธรรมว้างนั้น ออกเลยจากเศรษฐีไป โอ้ย ได้หลายปี บิณฑบาตมาก็มาบ้านเศรษฐี บ้านเจ้าของ

ที่นี้คนใช้กับเจ้าของเขามาใส่บาตร คนในบ้านจำไม่ได้นะ แต่คนใช้จำได้ พอใส่บาตรแล้วอาหารเศษเหลือเขาเอาไปวางไว้ที่ไหนไม่รู้ พระราชโอรสก็ว่าเอาไปทิ้งไว้ทำไมไม่เกิดประโยชน์ เอามาใส่บาตรเอาตมามีจะเกิดประโยชน์มากกว่านั้น อันนั้นทิ้งไว้เฉยๆ ไม่เกิดประโยชน์ เขาก็เลยเอามาใส่บาตร พอไปถึงบ้านเขาก็คิด เอ้ พระองค์นี้ไม่ใช่เป็นลูกในบ้านนี้หรือ คือท่านไปนานแสนนาน แต่คนใช้จำได้นะ คนที่ใส่บาตรจะเป็นพี่เป็นน้องหรือใจเราไม่แน่ใจ พอเอาของใส่บาตรไปวางไว้ พระราชโอรสก็ว่าเอาไปทิ้งไว้ทำไมไม่เกิดประโยชน์ เอามาใส่บาตรให้อาตมาดีกว่า ว้างนั้นนะ เขาก็เลยเอามาใส่บาตรแล้วก็ไป ไปก็ติดต่อบิณฑบาตกัน ไม่ใช่พระราชโอรสในบ้านเราหรือ

มาท่านก็สอนเสียบ้าง ใส่บาตรแล้วเอาของไปทิ้งเกลื่อนไม่ใช่ไม่ได้ ท่านสอนว่าเอามาใส่บาตรเอาตมาดีกว่า ท่านเป็นเศรษฐีออกจากนี้ไป นั่นละคนมีธรรมไม่ลืมน้อมลิ้มตัวเป็นลูกเศรษฐี ไปบิณฑบาตผ่านหน้าบ้านเจ้าของเหมือนไม่ใช่หน้าบ้านเจ้าของเลย คนที่ใส่บาตรจะเป็นใครไม่ทราบ แต่เห็นใส่บาตรเสร็จแล้วเอาไปวางไว้ ท่านบอกเอาไปทิ้งไว้ทำไม มาใส่บาตรเอาตมาดีกว่า มาทราบทีหลังว่าเป็นพระราชโอรส เศรษฐีในบ้านนี้ เห็นไหมล่ะ ออกจากสกุลมาเข้าป่าๆ ออกมาจากมหาวิทยาลัยป่า องค์นี้สำเร็จโสดา องค์นี้สำเร็จสกิทา องค์นี้สำเร็จจอนาคา องค์นี้สำเร็จจอรหันต์ รวมแล้วเป็น สงฆ์ ธรรม คัจฉามิของพวกเรา นั่นความไม่ลืมน้อมลิ้มตัวเป็นอย่างนั้น

ความลืมน้อมลิ้มตัว ฟุ้งเพื่อเห่อเหิม กินอยู่ปุวย ใช้สอยไม่มีขอบเขต ไม่รู้จักประมาณ คนนี้เรียกว่าชีวิตฟุ้งเพื่อ ชีวิตไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่มีธรรม คนมีธรรมต้องมีเก็บมีรักษา จับจ่ายใช้สอยด้วยเหตุด้วยผลทุกอย่าง อย่างพระราชโอรสท่านสอนคนใช้มาใส่บาตรท่านเห็นไหมล่ะ ท่านก็ไม่ได้บอกว่าท่านเป็นรัฐบาล ท่านเป็นเศรษฐีบ้านนี้นะ คนนี้เขาพอจำได้ เขาไปบอกคนในบ้าน อย่างนั้นละเห็นไหมล่ะท่านลืมน้อมลิ้มตัวท่านเมื่อไร ท่านไม่ได้บอกว่าท่านเป็นลูกในบ้านนี้ เห็นใส่บาตรแล้วเอาไปวางไว้ลือลือจุกแจกไม่น่าดู ท่านบอกเอามาใส่บาตรเอาตมาดีกว่า คือดีกว่าทิ้งไว้อย่างนั้น จะว่าท่านโลกได้อย่างไร

ท่านเป็นเศรษฐีไปบิณฑบาต มาเห็นคนในบ้านสุรุษสุรายใส่บาตรแล้วเอาไปวางทิ้งไว้ที่ใดที่หนึ่ง ท่านก็บอกให้เอามาใส่บาตรเอาตมา นั้นฟังซิ.จะว่าท่านเป็นคนตะกละตะกลามหรือ ท่านให้รู้จักประมาณ ท่านก็เป็นเศรษฐีท่านยังไม่ได้บอกว่าท่านเป็นเศรษฐีนะ ตั้งแต่เราเป็นเศรษฐีก็ได้ปฏิบัติอย่างนี้ ความหมายก็ว่าอย่างนั้น มันดูไม่ได้ เป็นคติเครื่องเตือนใจมากนะ

เพราะฉะนั้นทุกคนขอให้หมั่นหัวใจ อย่าฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเตลิดเปิดเปิง ชีวิตชีวิตหลักเกณฑ์ไม่ได้ ตั้งหลักไม่ได้ ต้องมีหลักมีเกณฑ์ เราชาวพุทธๆ ควรจะเอาหลักธรรมพระพุทธานุญาตปฏิบัติ จะสงบรวมเย็นแล้วสมบรูณ์พูนผลไปทุกอย่าง ไม่ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมไม่เขี่ยมจนเกินไป ให้ปฏิบัติพอดีพองาม การอยู่การกินการใช้การสอยให้อยู่ในขอบเขต เหมาะ ถ้าเลยขอบเขตเรียกว่าเลยธรรม เป็นเรื่องตะกละตะกลามไม่มีขอบเขต ชีวิตความเป็นอยู่ไม่มีขอบเขตแสดงว่าใจนี้ไม่มีหลัก แล้วจะปกครองตนและส่วนรวมไปได้อย่างไรใจไม่มีหลัก ใจมีหลักๆ ทุกอย่างจะมีหลักๆ

พระรัฐบาลท่านปฏิบัติมีขอบเขตเหตุผล มีหลักมีเกณฑ์ ไปสอนคนในบ้านท่านท่านไม่ได้บอกว่าท่านเป็นคนในบ้านเศรษฐี ท่านสอนอย่าไปทิ้งเลอะเทอะอย่างนั้นใช้ไม่ได้ เอามาใส่บาตรเอาตมาดีกว่า ท่านก็เป็นเศรษฐีอยู่ในบ้านนี้ บ้านนี้ออกมาใส่บาตรท่าน วางไว้เลอะๆ เทอะๆ ทิ้งไว้เลอะๆ เทอะๆ อย่างนั้นเอามาใส่บาตรเอาตมาดีกว่าทิ้งไว้อย่างนั้น นั้นฟังซิ จะว่าท่านตะกละตะกลามหรือ ท่านสอนให้รู้จักประมาณ ให้มีขอบเขตต่างหาก ท่านเป็นเศรษฐีแท้ๆ ท่านยังไม่ได้บอกว่าท่านเป็นเศรษฐี ฟังซิ ท่านสงวนธรรมยิ่งกว่าความฟุ้งเฟ้อ

สามสี่วันนี้หันหน้าคุยกับใครไม่ได้ เขาจะติดหัวดี หันหน้าคุยกับใครไม่ได้ คือหัวดีน้ำมันมีเชื้อโรค มีเชื้อของมันติดหัวดีได้ เรายังไม่ทราบติดมาจากไหน เราไม่ได้ค้นหัวมันละ มันค่อยยังชั่ววันนี้ สองสามวันนี้ใช้ด้วยนะ ไม่ใช่ธรรมดา หันหน้าพูดกับคนไม่ได้กลัวเขาจะติดหัวดี ต้องพูดห่างๆ หันหน้าไปนั่น เขาอยู่ฟังทางนี้ ไม่อย่างนั้นมันติดหัวดี

(พี่...สอนคนทำสมาธิอยู่ที่กรุงเทพฯ อยากจะขอธรรมะหลวงตาฝากไปที่ลูกศิษย์) สอนเขาว่าอย่างไร เราต้องถามผู้สอนเขาเสียก่อนซิ (สอนให้รู้ว่าทุกสรรพสิ่งไม่เที่ยง) แล้วอะไรที่เที่ยงที่ดี มันก็มีอยู่จุดเที่ยงจุดไม่เที่ยง เข้าใจไหม (ถ้าเราสามารถพิจารณาจนไปพระนิพพานได้ก็คือไม่เกิดไม่ดับ) เราปฏิบัติอย่างไร เพื่อถึงนิพพานไม่มาเกิดอีกนั้นนะเราปฏิบัติอย่างไร หรือพอนั่งปั๊บ โอ๊ย ลงหมอนนะนิพพานเที่ยง สว่างค่อยว่ากันใหม่ เป็นอย่างนั้นนะ

พอพูดอย่างนี้เราคิดถึงเณรหนึ่ง ตอนนั้นเราจำพรรษาอยู่ที่ห้วยทราย เณรนั้น

มันอ้วน ตัวอ้วนๆ ไปนั่งที่ไหนมีแต่อง้วนนอน จะตัดเจ้าของสักหน่อย นั่งอยู่ในกุฏิมันก็ ว่าง ทำอย่างไรมันก็ว่าง มานั่งหมิ่นๆ มันว่างให้มันตกลงนี้ เราก็นั่งภาวนาของเราอยู่ อยู่นั้น ละ ฟังเสียงตุ้ม เอ๊ มันเสียงอะไรนา สักเดียวได้ยินเสียงพุ่มพุ่มๆ มันอย่างไรกัน เราเลย ลงกุฏิไป เป็นอะไร เณรผองตักกุฏิ ทำอย่างไรมันถึงตก ว่าฝึกทรมานตัว ทรมาน อย่างไม่มันถึงได้ตักกุฏิอย่างนี้ คือที่แรกนั่งอยู่ในห้องมันว่าง สัปหงก ทำอย่างไรมันก็ไม่ ถอย มานั่งอยู่ที่หมิ่นๆ เอ้า เวลามันว่างให้มันตก.มันตกจริงๆ ใส่ลงตุ้ม เป็นอย่างนั้น นะความว่าง อ้วนๆ เสียด้วย ฟังเสียงตุ้ม เราก็นั่งภาวนาของเรา อันนี้เราจะเป็นแบบ ไทล่ละ ไม่เป็นแบบตูปเทร่อ

เวลายังหนุ่มน้อยมันเป็นอย่างนั้นทุกคนละ คือธาตุชั้นธัมมันก็เร่งอาหาร ครั้นกิน มากๆ แล้วมันก็ว่างนอนเป็นธรรมดา แก่เข้ามาอย่างทุกวันนี้ไม่มีละคำว่าง ไม่เคยมี ไม่มีมาไม่ทราบว่ก่ีสิบปีแล้ว ไม่เคยว่าง แต่นอนมันก็หลับธรรมดาของมัน แต่ก่อนว่าง นั่งภาวนาว่าง ยังหนุ่มน้อยว่างเป็นธรรมดา ต้องฝึกหลายแบบ แต่เวลายังหนุ่ม การ นอนละรบกวน ที่เร่งความเพียรจริงๆ ก็ตั้งแต่พรรษา ๗ ที่ออกจากเรียนหนังสือแล้วไป หาพ่อแม่ครูจารย์มัน ฝึก มีแต่เรื่องการนอนสำคัญมาก มันว่างคนหนุ่ม ความว่าง รบกวน พรรษา ๗ ออก ถึงพรรษา ๑๖ ก้าวเข้า ๑๗ จึงว่าออก ๙ ปีขึ้นเวที ไม่มี กรรมการแยก ใครเก่งให้อยู่บนเวที ใครไม่เก่ง เอา ตกเวที ระหว่างกิเลสกับเราพืดกัน พอมารู้กันเรื่องความว่างนะ ความว่างสำคัญ

อายุ ๓๖ ปี บวชได้ ๑๖ พรรษา ๗ พรรษาออกปฏิบัติ ๑๖ พรรษา ลงเวทีได้ เหล่านี้ก็มาพูดให้ฟังหมด การอดอาหารก็ตั้งแต่นั้นหยุด ไม่อด ตั้งแต่พรรษา ๗ ถึง ๙ ปีนี้มีแต่อดมากต่อมาก จนต้องเสีย ต้องเสียมาตั้งแต่นั้นเราละเรา จนจะตายตอน อายุ ๔๕ หรืออะไร มันถ่ายไม่หยุดไม่ถอย คือมันเป็นเรื่องมาตั้งแต่นั้นละพรรษา ๑๖ นานๆ ถ่ายที่ถ้าถ่ายแล้วหมดเลยนะ หมดทั้งคืนถ้าลงได้ถ่าย ประมาณสักอาทิตย์หนึ่ง ถ่ายที่ๆ ตอนอายุดูว่า ๔๔-๔๕ มันจะไป พอดีได้ยาหมอเต็งมาให้ พลิกใหม่เลย ตั้งลำ ได้ช่วยโลกจนกระทั่งทุกวันนี้ ยาหมอเต็งชานนี้เก่งมากนะ ไม่อย่างนั้นเราตายตั้งแต่ อยู่นั้น ไม่ได้ช่วยชาติบ้านเมือง อาศัยยาหมอเต็งมาฉนั้น

พอฉันแก่ก็ชี้แจงให้ทราบ ยานี้เวลานั้นลงไปถ้าโรคภายในกายเรามีมากเท่าไร มันจะถ่ายเต็มทีของมัน แต่ถ่ายอันนี้ไม่เปลี่ยเหมือนถ่ายด้วยโรค ถ่ายด้วยโรคเปลี่ย ถ่ายเท่าไรเปลี่ย อันนี้เวลานั้นลงไปแล้วมันจะถ่ายเหมือนกัน ถ้าโรคยังหนาแน่นขนาด ไทล่มันจะถ่ายเต็มเหนียวของมัน แต่ไม่ต้องตกใจไม่เปลี่ย พอฉันลงไปเป็นจริงๆ นะ ถ่ายออกเสียจน..แต่ก็ไม่เปลี่ย จากนั้นมาก็ค่อยพึ้น พอโรคเบาลงไปความถ่ายมันก็ หายไป อยู่มาได้จนปานนี้ ตั้งแต่อายุ ๔๕ ตอนนั้นก็ ๙๓ ปีแล้ว เป็นมาจากเราอดอาหาร

ตั้งแต่พรรษา ๗ ไปถึงพรรษา ๑๖ มีแต่อดกับอด ภาวนาดี ๆ ท้องเสียตั้งแต่พรรษา ๑๑-๑๒ ละมั้งพรรษา ๗ ออกปฏิบัติ ถึง ๑๑-๑๒ ปี นั้นละท้องเริ่มเสีย ไม่สนใจ เอาเสียจนเต็มเหนี่ยว พอพรรษา ๑๖ ล่วงไปแล้วอาหารก็ฉัณธรรมดา แล้วมันก็ถ่ายของมันเรื่อย มันเป็นโรคเรื้อรัง

การฝึกกรรมานจิตใจนี้หนักมากนะเรา มันก็เป็นกับนิสัยเหมือนกัน ถ้าทำอะไรแล้วมันพุ่งเลย ถ้าได้ลงใจแล้วเอาเต็มเหนี่ยวเลย ถ้ายังไม่ลงก็คาราคาซัง ยังไม่แน่ใจ ความเพียรก็ไม่เด็ด พอลงใจตรงไหนแล้วก็พุ่งๆ นี่ก็ไปลงใจกับพ่อแม่ครูจารย์มัน ลงใจเต็มที่แล้วที่นี้ความเพียรมันก็ท่วมเลย ตั้งแต่นั้นมาความเพียรหนัก ถึงพรรษา ๑๖ ผ่านได้ ก็เลสตกเวที ธรรมชั้นครองเวทีแทนกันตั้งแต่บัดนั้นมา ๕๖-๕๗ ปีแล้วมั้ง ตั้งแต่พรรษา ๑๖ ตอนนี่ก็ ๙๓ ปีแล้ว ผ่านเวทีเดนตายมา จะไปทำภาวนาเหาะๆ แหะๆ ไม่ได้เรื่องนะ

สติเป็นสำคัญนักภาวนา ถ้าสติไม่ดีความเพียรไม่ดี สติขาดความเพียรขาด อยู่กับสติจำให้ตี เรื่องสติเป็นสำคัญมาก สติจะดีได้อย่างไรไม่ได้ได้อย่างไรไปเกี่ยวกับอาหารเหมือนกัน ถ้าอาหารน้อยสติดี ๆ ถ้าอาหารมากสติลุ่มลุกคลุกคลาน อาหารน้อยๆ มีเขี้ยวๆ สติพอพืดพอเหวี่ยงกันไป ต่อมาดีไม่ดีมันจะไม่กินนะ สติมันดีพุ่งๆ แล้วความเพียรก็ต่อกันไปเรื่อยๆ ได้ทำมาหมดแล้ว ที่ทำมานี้มาสอนด้วยการผ่านมาแล้วทั้งนั้น จึงแน่ใจว่าไม่ผิด เพราะเราดำเนินมาแล้วทั้งนั้น เอาละพอ ให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*